

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP	1.2. KOD OBSZARU	1.3. DATA OPRACOWANIA	1.4. DATA AKTUALIZACJI
B	PLH020020	2002-10	2008-02

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

E. Szczęśniak, Instytut Biologii Roślin Uniwersytetu Wrocławskiego; K. Świerkosz, Muzeum Przyrodnicze Uniwersytetu Wrocławskiego; Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.

1.7. NAZWA OBSZARU:

Przełomy Pełcznicy pod Książem

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2007-03

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

2008-12

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 16 17 9

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 50 50 26

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

240,3

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

330

MAKSYMALNA

430

ŚREDNIA

380

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL517	Wałbrzyski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzc	Stan zachow.	Ocena ogólna
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,02	A	C	A	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	0,02	B	C	B	B
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,17	A	C	A	B
8230	Pionierskie murawy na skałach krzemianowych (<i>Arabidopsidion thalianae</i>)	0,02	B	C	B	B
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	0,59	B	C	B	B
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	24,41	A	C	A	A
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	0,01	A	C	A	B
9110	Cieptolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	0,40	B	C	B	B

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>			R		C	B	C	C
1323	<i>Myotis bechsteinii</i>			R		C	B	C	C
1324	<i>Myotis myotis</i>			R		C	B	C	C
1355	<i>Lutra lutra</i>	1-5 i				C	B	C	C

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1060	<i>Lycaena dispar</i>	1 loc.				C	B	C	C

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	Populacja	Populacja	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

SSAKI

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

Myotis daubentonii

R

C

Myotis nattereri

R

C

Plecotus auritus

R

C

PŁAZY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

GADY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

RYBY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

BEZKRĘGOWCE

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

Helicigona lapicida

P

A

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

Aruncus dioicus

V

D

Asarum europaeum

C

D

Carlina acaulis

R

D

Convallaria majalis

V

D

Daphne mezereum

V

D

Digitalis grandiflora

V

D

Digitalis purpurea

V

D

Epipactis helleborine

V

D

Frangula alnus

C

D

Galium odoratum

C

D

Hedera helix

C

D

Hepatica nobilis

C

D

Leucojum vernum

C

A

Lilium martagon

R

D

Listera ovata

R

D

Phallus impudicus

V

D

Platanthera bifolia

R

D

Polypodium vulgare

V

D

Primula elatior

C

D

Taxus baccata

C

A

Viburnum opulus

V

D

Vinca minor

V

D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy liściaste	44 %
Lasy mieszane	54 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	2 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Obszar obejmuje przełomowe doliny rzek Pełcznica i Szczawnik, zorientowane południkowo, wypreparowane w zlepieńcach, na długości 2 km i szerokości do 1,5 km, oraz dzielący je grzbiet. Ściany wąwozów tworzą odsłonięte skały oraz w różnym stopniu ustabilizowany rumoszcz skalny. Obszar ostoi niemal w całości pokrywają zbiorowiska leśne. Strome stoki są siedliskiem grądów zboczowych *Aceri-Tilietum*, ponadto wykształciły się tu kwaśne buczyny, lasy łąkowe, grądy i ciepłolubne dąbrowy. Obszar pokrywa się z granicami rezerwatu, przez co w jego obrębie znalazło się 12 ha zbiorowisk leśnych przeznaczonych do całkowitej przebudowy drzewostanu. Także część zbiorowisk kwaśnej buczyny (ok. 40 ha) oraz acydofilnych dąbrów (ok. 18 ha) wymaga stopniowej renaturalizacji. Tylko 2% powierzchni zajęte jest przez łąki i inne powierzchnie nieleśne związane z ruchem turystycznym.

W skład obszaru włączono też podziemia zamku Książ, będące słabo jak do tej pory zbadanym zimowiskiem kilku gatunków nietoperzy.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Główną wartością są dobrze zachowane grądy zboczowe Aceri-Tilietum, zajmujące strome, pokryte rumoszem stoki. Ponadto dobrze zachowane są siedliska i zbiorowiska łągów, wykształcone wąskimi pasami w dolinach rzek. W obrębie tych zbiorowisk grupują się wszystkie cenne gatunki roślin. Łącznie stwierdzono tu 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar obejmuje też zimowisko 3 gatunków nietoperzy z Załącznika II tej Dyrektywy.

4.3. ZAGROŻENIA

Zanieczyszczenie wody (pilnego oczyszczenia wymagają wody Pełcznicy i Szczawnika prowadzące ścieki z Wałbrzycha i okolic); miejscami presja turystyczna.

Uwaga: Wykonywanie koniecznych prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej dotyczy różnych fragmentów doliny rzecznej i powinno się odbywać z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, których ochrona jest celem utworzenia obszaru Natura 2000.

4.4. STATUS OCHRONNY

Obszar w granicach rezerwatu przyrody Przełomy Pełcznicy pod Książem k. Wałbrzycha (231,41 ha; 2000) w całości na terenie Książańskiego Parku Krajobrazowego (3 155 ha; 1981).

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Grunty Skarbu Państwa.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Haitlinger R. 1976. Nietoperze Dolnego Śląska. Przegł. Zool. 20, 1: 124-134.

Marzec M. 1998. Aneks do dokumentacji przyrodniczo-technicznej projektowanego częściowego rezerwatu przyrody pod nazwą Przełomy pod Książem k. Wałbrzycha, woj. wałbrzyskie, m. Wałbrzych. Świebodzice, Brzeg. Msc.

Postawa T., Gałosz W., Wołoszyn B.W. 1994. Wyniki zimowych spisów nietoperzy zebrane z pojedynczych stanowisk z różnych rejonów Polski. W: B.W. Wołoszyn (red.). Zimowe spisy nietoperzy w Polsce: 1988-1992. Wyniki i ocena skuteczności. Publ. CIC ISEZ PAN, Kraków. 175-185.

Szczeńśniak E. 2002. Dane niepublikowane (unpublished data).

Szkudlarek R. 2002. Dane niepublikowane (unpublished data).

Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 2001. Stanowiska nietoperzy na terenie dawnego województwa wałbrzyskiego - wstępna waloryzacja dla potrzeb ochrony - wniosek o objęcie ochroną prawną. Arch. Urz. Wojew., Wrocław. Msc.

Szkudlarek R., Paszkiewicz R., Dudek I. 2001. Występowanie nocka Bechsteina *Myotis bechsteinii* (Kuhl, 1817) na terenie południowo-zachodniej Polski. XV Ogólnopolska Konferencja Chiropterologiczna, Gdańsk 2001. s. 52.

Szkudlarek R., Paszkiewicz R., Hebda G., Gottfried T., Cieślak M., Ruszlewicz A. 2002. Atlas rozmieszczenia nietoperzy w południowo-zachodniej Polsce - stanowiska zimowe. (w druku). Nietoperze. 3:

Świerkosz K. 2002. Dane niepublikowane (unpublished data).

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL02 96,3 %
PL03 96,3 %

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL02	<i>Przełomy Pełcznicy pod Książem k. Wałbrzycha</i>	=	96,3
PL03	<i>Książański Park Krajobrazowy</i>	-	96,3

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	C	70	0
501	<i>Ścieżki, szlaki pieszce, szlaki rowerowe</i>	C		-
622	<i>Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych</i>	B	20	-
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	A	20	-
740	<i>Wandalizm</i>	B	5	-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
400	<i>Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe</i>	B		-
420	<i>Odpady, ścieki</i>	A		-
702	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	C		-

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

Zarząd Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych we Wrocławiu, 50-559 Wrocław, ul. Puszczykowska 10, tel. (0-71) 364-27-58, Oddział 58-300 Wałbrzych, Al. Wyzwolenia 20, tel./fax (0-74) 842-39-89; RDLP: 50-357 Wrocław, ul. Grunwaldzka 90

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-45-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-45-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA